דברי אמת — בחוקתי

אם בחוקותי כו' דהנה פרשנו על צדיק ה' בכל דרכיו כו' כי היה לומר ה' צדיק אך קאי על צדיק כי יש מדרגות צדיק וחסיד והוא אוהב את הבורא ב"ה מאד ובאהבתו ית' זוכרו אפי' אם עוסק בגשמיות. וצדיק כל עניניו לעבודתו ית' אך כשהוא עוסק במעשה שוכח. וזה צדיק. ה' הוא בכל דרכיו שרוצה לילך בהם מתבונן וחושב אם תהיה עבודתו ית'. וחסיד אפילו בכל מעשיו זוכרו ית'. וכן שמעתי אומרים בשם איש האלקים קדוש הרבי ר' בער מראוונע. וזה י"ל הפסוק להיות לו פי' גם בפני עצמו בלא הפסוקים שאחריו אם פי' הישוב והספק שלך אם להתנהג כן או לא וזה לשון אם לא יהי' הספק אם תועיל לך לעוה"ז או לאו רק הישוב והספק יהי' בחוקותי אם זה הדרך הוא ללכת בחוקותי כנ"ל בצדיק ועי"ז תלכו תהיו הולכים מחיל אל חיל כמו ונתתי לך מהלכים בין העומדי' ואת מצותי תשמרו פי' בתורתכם שמרומז באת שהוא מאל"ף עד תי"ו כדאיתא בזוהר תהיה כוונתכם לפעול יחודיי וזה מצותי לשון צוותא תשמרו פי' תצפו כמו ואביו שמר ע"י זה ועשיתם אותם שפעלו יחודים גדולים כמו ועשתה את צפרניה לשון גדלות י"ל עוד לפי הפי' הנ"ל ואת מצותי הוא מדרגת חסיד שהוא דבוק בו ית' כנ"ל תשמרו תצפו ע"ז ועשיתם אותם תשיגו זאת כי הבא לטהר מסייעין לו:

ונתתי גשמיכם כו' ולא כתיב ואורד גשמיכם או והמטרתי (ודאי לפי' הגמרא בר"ה ניחא דגם מה שנגזר מוריד בעונה הצריכה) י"ל פשוט שלא תהיה תשלום גמול (כי שכר מצוה בהאי עלמא ליכא) כ"א אעשה את שלי בדרך מתנה. וכן י"ל לשון הנותן בעין יפה נותן להיות בריוח אפילו שיתגדל המעינות להצריכים. ונתנה הארץ כנ"י נקרא ארץ חפץ יבולה פי' מ"ן ויבוא ע"ד וזה ועץ השדה משמע הידוע הוא עץ חיים יתן פריו וכן ונתתי שלום בארץ בעין יפה ובמתנת חנם ולשון בארץ ולא כתיב שלום לכם. כי אפילו בין האומות כמו ונברכו בך כל משפחות האדמה כפי' המדרש: והשבתי חיה רעה הם שונאי ישראל כמו ארבע חיות השבתי אותם מן הארץ: וחרב לא תעבור כדי שלא תצטערו וכדאיתא בזוהר ע"כ במצרים היה דם ביאור לא של קטולין שלא יצטערו ישראל: ופניתי אליכם כו' י"ל אפנה שונאיכם להיות פנוי לכם לדור ולהתפרנס. והפרתי לשון פו"ר. והרבתי אתכם עושר וגדולה אעפ"כ אציל אתכם מקנאת רשעים וזה והקימותי את בריתי אתכם כמו בנח והקימותי את בריתי אתכם להצילם מרשעים. וי"ל עוד דהנה הקב"ה הקים ברית לנח ובניו לקיום עולם וזה והקימותי ברית חדשה לתוספת חיות וכל טוב: ואכלתם ישן נושן פי' תעוררו מ"ן למעלה למעלה כמו שפרשנו על ותעש הארץ כו' לקמצים לעולם שנקודות קמץ כי בהרחבת הלב היה להם כח לעורר מ"ן לעולם עליון מאד ע"כ פירשו רז"ל ותכלנ' יצאו מכוללות כי השפע יש בה רושם ממקו' שבא מהכח' ומפני שנ"ל שכבר כתבתי הפי' ע"כ קצרתי זה וזה ואכלתם ישן נושן כתרגומו: וישן מפני חדש פי' תהיו טובים כראוי ומפני הכנעה ותשובה תוכרחו לזכור מה שחטאתם כבר

להיות נכנע ושב וזה וישן עבירה ישנה מפני חדש הוא התשובה והתחדשות תוציאו וכן הכנעה נקרא מ"ה החד"ש שמעתי מהרב האי גאון וקדוש אב"ד דברדיטשוב ע"י מ"ה ענוה יש התחדשות:

סליק ספר ויקרא. בעזרת האל הגדול הגבור והנורא: